

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Eispéireas Foghlama Gairmiúla: Bláthú Teanga í a Léamh 4

Spléachadh ar dhea-chleachtas in ionramháil na dtéacsanna litríochta i
ranganna na hArdteistiméireachta

Ábhar Dualgais do Scrúdú Gaeilge na hArdteistiméireachta, 2027 agus 2028

Intinní Foghlama

San EFG seo beimid:

- ag fiosrú na dtascanna féideartha a spreagann an leagan den scéal béaloidis 'Clann Lir' le Séamas Ó Searcaigh ina leabhar 'Laochas'
- ag fiosrú straitéisí chun tascanna ranga oiriúnacha labhartha agus físiúla a chruthú
- ag déanamh iniúchadh ar bhealaí le tascanna bríocha a chruthú le foghlaim na scoláirí a chur chun cinn

Deilbhíní in Úsáid sa Chur i Láthair seo

Ábhar an Padlet

Áis Chomhrá

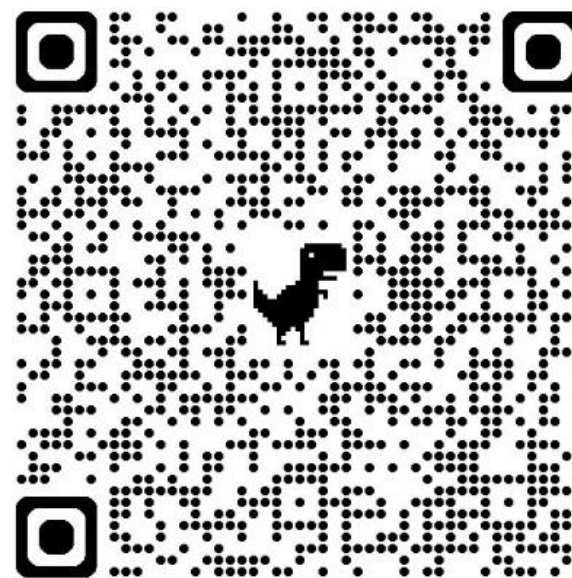
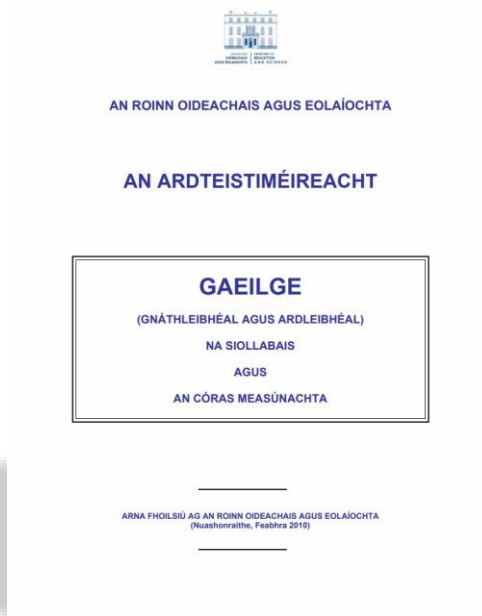
Deis Mhachnaimh

Obair Ghrúpa

Siollabas Gaeilge na hArdteistiméireachta, 2010

<https://tinyurl.com/yavek5yw>

Ábhar Dualgais do Scrúdú Gaeilge na hArdteistiméireachta i mí an Mheithimh, 2027 agus 2028

Oide

<https://tinyurl.com/y2edsw8z>

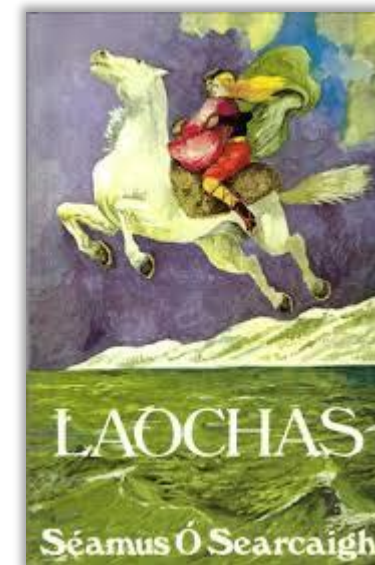
Ciorclán 0071/2025

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Tascanna Spreagtha ag an Litríocht

(An leagan den scéal béaloidis 'Clann Lir' le
Séamas Ó Searcaigh atá in *Laochas*)

Tasc 1: Tasc Labhartha a Chruthú

Cad iad na straitéisí a bhíonn in úsáid agaibh do thasc ar théacs litríochta sa rang?

Straitéisí Féideartha do Thasc Labhartha

Bearna eolais

- Scoláire A ag obair le scolaire B
- Aon bhearna eolais a líonadh le ceisteanna oiriúnacha eatarthu
 - Gá le caint

Ról a bhronnadh ar gach duine

- An Reacaire
- Na carachtair
 - Maor ama
- Duine ag tógáil nótaí

Eile?

Tasc: Teanga na hIdirghníomhaíochta

Oide

Cad faoi?

Do
bhabhta
anois

Foirfe –
sin é

Ceart /
mícheart

Ní dóigh
liom é

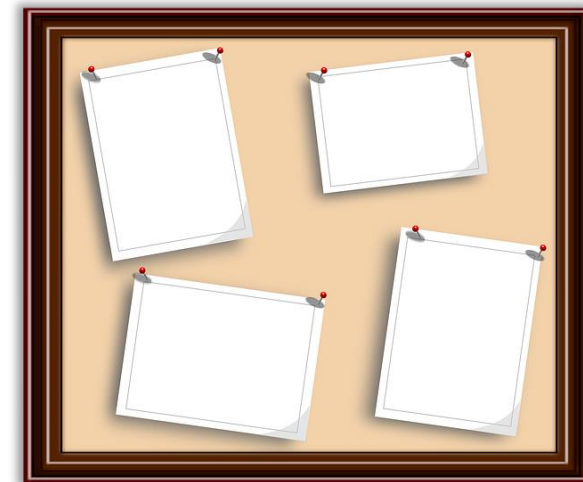
Aon
tuairim?

Ullmhú do Thasc Labhartha

- athmheabhrú ar nathanna agus stór focal ábhartha
- am machnaimh
- nathanna, stór focal nua a aithint
- ceistiúchán ábhartha
- measúnú (foirmitheach agus suimitheach)
- eile?

Scafall don Tasc Labhartha

Cén saghas
ceisteanna
atá le cur nó
taighde atá le
déanamh?

Cad iad na
mothúcháin
is mó atá
ann?

Cé hiad na
carachtair sa
scéal?

Eile?

Machnamh don Tasc Labhartha

Ceisteanna:

Cuimhniú

Tuiscint

Cur i bhfeidhm

Anailís

Measúnú

Ábhar nua

Na Príomhcharachtair:

Lear

Aoife

Na Páistí

Mochaomhóg

Na Príomhmhothúcháin:

Éad

Fearg

Brón

Éadóchas/Dóchas

Fáilte roimh smaointe eile anseo

Tasc 1

Oide

Grúpa 1:

Tasc Labhartha a dhéanamh bunaithe ar **Lear agus Aoife** agus é ag fiosrú cad a tharla dá leanaí.

Grúpa 2:

Tasc Labhartha a dhéanamh bunaithe ar **na leanaí** (agus iad ina n-ealaí ar a dtodhchaí ag tús a n-aistir).

Grúpa 3:

Tasc Labhartha a dhéanamh bunaithe ar **na healaí agus Mochaomhóg.**

Féidearthachtaí Struchtúrtha Teanga ón Tasc Labhartha

Oide

- deis teanga a dhaingniú agus a shaibhriú
- díriú ar an gcruinneas
- deis chleachtaidh
- deis nathanna agus stór focal a chur in oiriúint do chomhthéacs eile.
- eile?

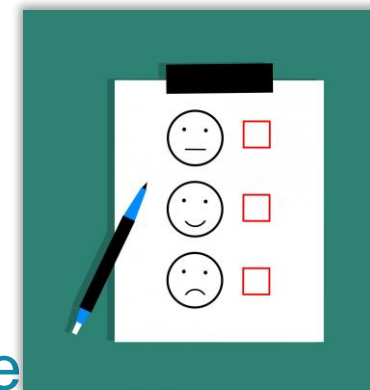
Iarthasc - Measúnú ar an Tasc Labhartha

Ar comhlíonadh na critéir ratha le linn an taisc?

Cén ról a bhí ag an scoláire agus an múinteoir i gcruthú an taisc se

An raibh deis ann don phlé agus don mhachnamh ag deireadh an taisc?

Eile?

Tasc 2: Tasc Físiúil le Dearadh

Maidir le tasc físiúil a chruthú, cad iad na hacmhainní a bheadh ag teastáil chun na critéir ratha a chomhlíonadh?

Pleanáil do Thasc Físiúil

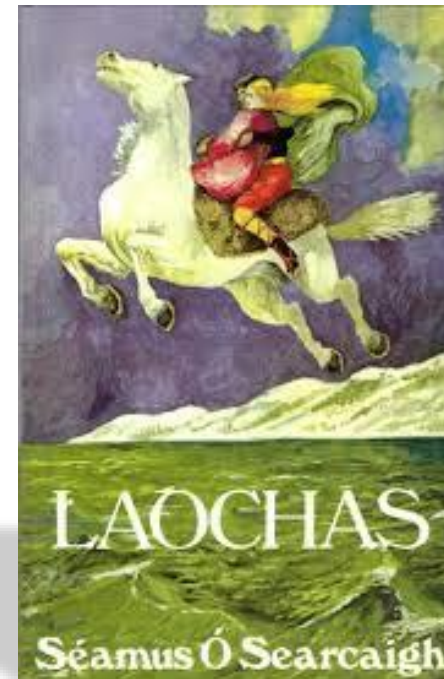
- Acmhainní ranga
- Foinsí físiúla
- Cruthaitheacht
- Áiseanna don taighde
- Measúnú (foirmitheach agus suimitheach)
- Eile?

Ullmhú do Thasc Físiúil: Tréithe na bPríomhcharachtar

- Lear
- Aoife
- Na Páistí
- Mochaomhóg

Tréithe na bPríomhcharachtar

Cad iad na tréithe atá ag na
príomhcharachtair mar a
léirítear sa scéal seo iad?

Tréithe na bPríomhcharachtar

Lear:

- Grámhar
- Muiníneach
- Eile?

Aoife:

- Teasaí
- Díoltasach
- Eile?

Na Páistí:

- Saonta
- Cróga
- Eile ?

Mochaomhóg

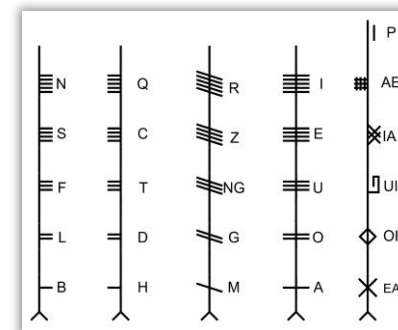
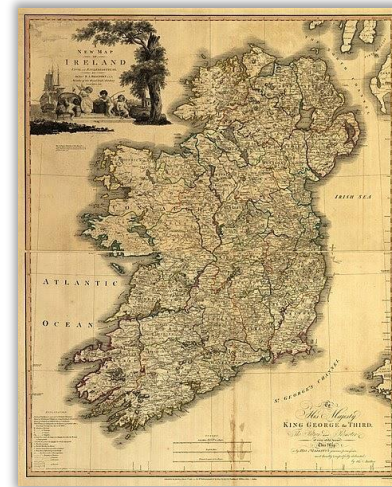
- Tacúil
- Trócaireach
- Eile

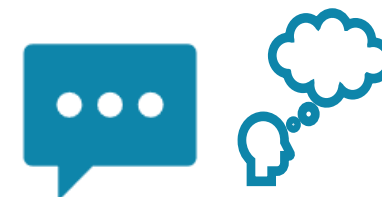
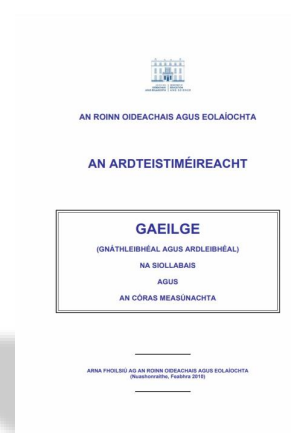

Cultúr Ársa na hÉireann

Cad iad na coincheapa
a bhaineann le cultúr
ársa na hÉireann?

Topaic 15:
Cultúr na
hÉireann
Lch 45

Teanga an Ranga don Tasc Físiúil

Cad faoi seo
mar
thúsphointe?

Chomh maith
leis sin

Cé acu is
fearr leat ?

Ní aontaím in
aon chor

Cad a
cheapann tú
faoi seo...?

Ag tógáil ar
do phointe
ansin

Cad a
chiallaíonn sé
sin?

Ag féachaint
siar anois

Tasc 2: Acmhainn Fhísiúil a Dhearadh

Oide

Grúpa 1:

Dear acmhainn bunaithe ar
Thréithe na gCarachtar
mar a léirítear iad sa scéal
seo

Grúpa 2:

Dear acmhainn bunaithe ar
thréithe an Bhéaloidis
mar a léirítear iad sa scéal
seo

Grúpa 3:

Dear acmhainn bunaithe ar
chultúr ársa na hÉireann i
gcomhthéacs an scéil seo

Iarthasc - Measúnú ar an Tasc Físiúil

Ar comhlíonadh na critéir ratha le linn an taisc?

Cén ról a bhí ag an scoláire agus an múinteoir i gcruthú an taisc seo?

An raibh deis ann don phlé agus don mhachnamh ag deireadh an taisc?

Eile?

Intinní Foghlama

San EFG seo bhíomar:

- ag fiosrú na dtascanna féideartha a spreagann an leagan den scéal béaloidis 'Clann Lir' le Séamas Ó Searcaigh ina leabhar 'Laochas'
- ag fiosrú straitéisí chun tascanna ranga oiriúnacha labhartha agus físiúla a chruthú
- ag déanamh iniúchadh ar bhealaí le tascanna bríocha a chruthú le foghlaim na scoláirí a chur chun cinn

Treoir Teagaisc CNCM

Oide

Eoinín na nÉan

Iníon

Cuairteoir

[Ábhar tacaíochta | Curriculum Online](#)

Acmhainní COGG agus TG4 Foghlaim

Oide

An Chomhairle um Oideachas
Gaeltachta & Gaelscolaíochta

Baile Eolas ▾ Acmhainní ▾ Téacsleabhair Oideachas Gaeltachta

Corpoideachas Club Leabhar An Tumoideachas Gairmeacha

Iriseoirí an Lae Amárach

<https://cogg.ie/>

[TG4 Foghlaim](https://www.tg4.ie/foghlaim/)

Foghlaim **TG 4**

Bunleibhéal Meánleibhéal Ardleibhéal

Baile Gaeilge Saothar Litríochta Filíocht Béaltírial Scéalta Reatha Eolaíocht Stair Gní Tíreolaíocht Tuairiscie SNAS TV

Baile

NUAHT TG 4

Glaoch Abhaile
Nótaí agus Acmhainní Foghlama ar fáil anois
Glaoch Abhaile - Léamh, Anailís agus Nótaí

BRÚIGH ANSEO

Tagairtí

Nic Einrí, U. *Folens Teo* (1980) *Stair Litríocht na Gaeilge* .

An Roinn Oideachais agus Óige. (2025). Ciorclán 0071/2025. Ábhar Dualgais do Scrúdú Gaeilge na hArdteistiméireachta i mí an Mheithimh 2027 agus mí an Mheithimh 2028. Ar fáil ag: <https://www.gov.ie/en/department-of-education/circulars/ábhar-dualgais-do-scrúdú-gaeilge-na-hardteistiméireachta-i-mí-an-mheithimh-2027-agus-mí-an-mheithimh-2028/>

An Roinn Oideachais. (2010). Siollabais Nuashonraithe na hArdteistiméireachta (Gnáthleibhéal agus Ardleibhéal). Ar fáil ag: https://curriculumonline.ie/getmedia/c794666b-8ca5-4f78-8160-809e296d19d2/Siollabais-Nuashonraithe-na-hArdteistimeireachta_1.pdf

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Focal Buíochais

Is féidir teagmháil a dhéanamh le Foireann
Ghaeilge *Oide* trí ríomhphost a chur
chuig eolas@oide.ie agus 'Gaeilge Iar-bhunscoile'
a chur mar líne ábhair.

Lean muid ar X: [@Oide_PP_Gaeilge](https://twitter.com/Oide_PP_Gaeilge)

[Instagram @OideGaelAonad](https://www.instagram.com/OideGaelAonad)

